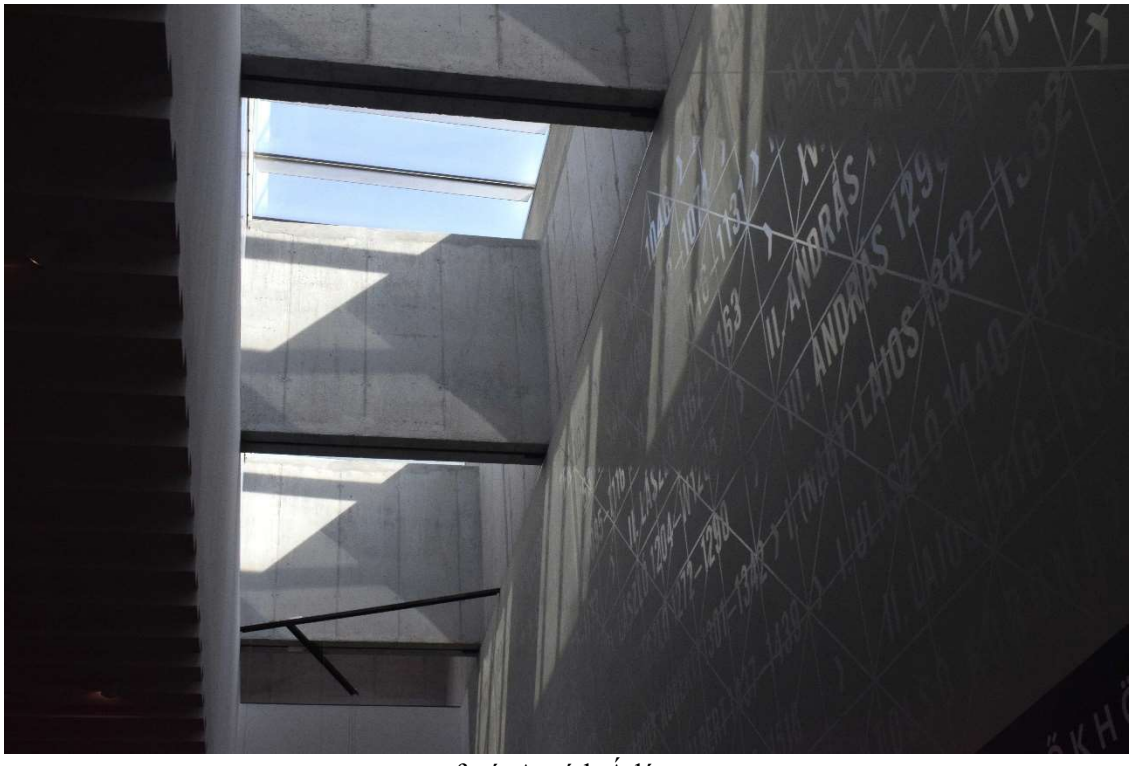
Solium Regni – Az ország trónusa
kiállítás és kőtár
Koronázó Bazilika Nemzeti Emlékhely Látogatóközpont, Székesfehérvár

A székesfehérvári Szűz Mária-prépostság temploma az alapító Szent István személye és sírja miatt lett az ország legrangosabb temploma, koronázótemploma és királyi temetkezőhelye. Fennállásának több mint öt évszázada alatt négyszer építették át, mellette a prépostság épületei is át- és újjáépültek. Az épületegyüttes a török hódoltság korában majdnem teljes egészében elpusztult. 1938-ban, Szent István halálának 900. évfordulójára létrehozott romkert és kőtár először tette lehetővé a királyi bazilika maradványainak megtekintését a nagyközönség számára, azonban az építkezésekből, föltárásokból előkerült leletek és az egyre bővülő tudásanyag új bemutatást igényelt.
Az eredeti helyszínen, a romkertben az egymást követő építési periódusok, és a bonyolult építéstörténet megismertetése a felbecsülhetetlen értékű kőfaragványok fölhasználásával nem lehetséges, a koronázótemplomot nem lehet rekonstruálni.
A Solium Regni – Az ország trónusa néven megvalósult kiállítás a romkert közelében egy korábbi, id. Hübner Tibor által az 1930-as években tervezett mozi átalakításával jött létre. Az új ház alaprajzában megőrizte az egykori filmszínház nézőterének kontúrjait, a tervezők szándéka szerint emléket állítva a város építészettörténete szempontjából szintén figyelemre méltó épületnek.
A függesztett emeletekkel háromhajósra alakított teret és belsőépítészeti kialakítást már több építészeti díjjal méltatták, de az eredeti középkori épületelemeket, méreteket megidéző installációk, a faragványokhoz tartozó magyarázatok, modellek, a hagyományos kiállítások megoldásaitól sok tekintetben eltérő bemutatás igazi műemléki gondolkodásmódot követ. Ez azt jelenti, hogy nem egyetlen szakma - mint sajnos sok műemlék helyreállítása során az önnön fontosságát hangsúlyozó építészet - nyomta rá gyorsan avuló bélyegét az alkotásra, hanem a különböző szakterületek, tudományágak képviselői – építészek, szerkezettervezők, művészettörténészek, régészek, restaurátorok tudtak közösen gondolkodni. A szellemes és

merész szerkezeti megoldások nem önmagukat, hanem a történeti, műemléki értékek, egyedi műalkotásnak is tekinthető díszes épületelemek jelentőségét emelik ki, és összességükben azok méltó, tartós védelmét biztosítják.

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága a középkori Magyarország talán legfontosabb épülete, a székesfehérvári koronázótemplom műemléki szempontokat szem előtt tartó helyreállításával fölérő bemutatásáért ICOMOS-díjat adományoz a székesfehérvári Solium Regni – kiállítás és kőtár, Koronázó Bazilika Nemzeti Emlékhely Látogatóközpontnak.

fotó: Arnóth Ádám

Stáblista
A kiállítás kurátora: Biczó Piroska
Építészet: Gerzsenyi Tibor, Karácsony Tamás, Kern Orsolya
Építész munkatársak: Csík Zsolt, Dienes Péter, Glavanovics Orsolya, Juhász Balázs, Lality Áron, Rádai Mária, Sebők Ildikó, Selényi György
Kiállítás és installáció: Karácsony Tamás, Kern Orsolya; Buzás Bence, Jäger Krisztián
Tartószerkezeti tervek: Pozsgai István †, Ther Antal, Bognár Attila, Bognár Balázs
Épülettechnikai tervek: Jerkó Anikó, Marosi Zsolt, Zöhls András, Sótér László
Méhész Márton, Berey Gábor, Nagy Gábor | Labádi Mihály | Benka Csaba
Forgatókönyv és kiállítási szövegek: Bartos György, Biczó Piroska, Bozóki Lajos, Gärtner Petra, Havasi Krisztina, Kolláth Ágnes, Lővei Pál, Menténi Klára, Papp Szilárd
Kőrestaurálás: Módy Péter, Pusztai Barbara, Szigeti Márton, Hering Zoltán
Kerámiarestaurálás: pKésmárky Rita, Péterfy Dóra
Kivitelező: Fehérép Kft. Sipos Tamás ügyvezető, Pataki Péter főépítésvezető
Építtető: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata